

W kontekście zarządzania łańcuchem dostaw szczególnego znaczenia nabiera innowacyjność dostawców. Wydajność innowacyjna łańcucha dostaw może zostać osiągnięta przez działania w trzech różnych wymiarach: • nowe technologie i rozwiązania produktowe, • nowa wiedza i umiejętności, • nowe formy współpracy. Tworzenie innowacji we współpracy z innymi przedsiębiorstwami w tzw. modelu otwartym Open Innovation (OI), ułatwiają programy rozwoju dostawców, które posiada zaledwie 15% firm na świecie. W poszukiwaniu innowacyjnych rozwiązań nie można ograniczać się tylko do programowania obecnych dostawców, źródłami innowacji są instytucje B+R, uczelnie, start-upy, przedsiębiorstwa sektora MŚP, które często organizują się w sieci współpracy. Dlatego warto opracować sposoby docierania do innowacyjnych sieci/klastrów i nawiązywać tam współpracę badawczą.

W monografii prześlędzono teoretyczne podstawy rozwoju innowacji w modelu otwartym z przedsiębiorstwami z łańcucha i sieci. Odniesiono się do teorii zasobowej, teorii sieci, systemów zarządzania wiedzą.

Autorka proponuje zastosowanie modelu, będącego systemowym wsparciem dla menadżerów chcących podnosić wydajność innowacyjną swoich przedsiębiorstw, włączając dostawców w rozwój produktów. Do rekomendowanych, systemowych działań należą:

- identyfikacja i segmentacja dostawców/potencjalnych dostawców na potrzeby przyszłych projektów B+R,
- wskazanie oczekiwań względem grup dostawców i ocena innowacyjności dostawców oraz dojrzałości do pracy w modelu otwartej innowacji,
- reinżynieria procesów pozyskiwania innowacyjnych rozwiązań w kierunku modelu OI, przez wykorzystanie nowoczesnych narzędzi ICT, np. Smart Contracts.

Dla proponowanych działań przygotowano zestaw metod i narzędzi menedżerskich. Podpierając się przykładami trzech największych koncernów samochodowych, autorka wykazała, że programy rozwoju dostawców i przechodzenie na rozwijanie innowacji w modelu otwartym z dostawcami/potencjalnymi dostawcami podnosi wydajność innowacyjną.

Publikację można polecić naukowcom, doktorantom, studentom, jak również praktykom - pracownikom działów zakupów, B+R, zewnętrznym audytorom, animatorom klastrów, przedsiębiorcom z sektora MŚP.

Ewa Stawiarska - pracownik naukowy Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej, specjalizuje się w zagadnieniach zarządzania łańcuchem dostaw i zarządzania innowacjami. W książce wykorzystuje nie tylko swoją wiedzę naukową, lecz także doświadczenie praktyczne zdobyte jako przedsiębiorca, szkoleniowiec, audytor, ekspert biznesowy, konsultant projektów badawczych i inwestycyjnych. Badania naukowe w branży motoryzacyjnej prowadzi od lat, na potrzeby pracy doktorskiej, projektów naukowych, i artykułów (dostępnych w bazie Dorobek Politechniki Śląskiej).

Spis treści

Wstęp 9

Słownik zastosowanych pojęć i skrótów 21

Rozdział 1

Zarządzanie innowacjami w łańcuchu i sieci dostaw 29

1.1. Modele procesów innowacyjnymi 30

1.2. Modele zarządzania innowacjami 32

1.3. Wydajność innowacyjna przedsiębiorstw w sieci i łańcuchu dostaw 37

1.4. Teoria zasobowa a wydajność innowacyjna przedsiębiorstwa 42

1.4.1. Zasoby wewnętrzne a wydajność innowacyjna przedsiębiorstwa 43

1.4.2. Zasoby zewnętrzne a wydajność innowacyjna przedsiębiorstwa 46

1.4.3. Wydajność innowacyjna przedsiębiorstwa a renta zasobowa 48

1.5. Teoria sieciowa a wydajność innowacyjna 52

1.5.1. Wpływ sieci na wydajność innowacyjną przedsiębiorstwa 53

1.5.2. Rola integratora w podnoszeniu wydajności innowacyjnej łańcucha i sieci dostaw 57

1.6. Zarządzanie wiedzą a wydajność innowacyjna integratora łańcucha i sieci dostaw 62

1.6.1. Pozyskiwanie wiedzy od dostawców 65

1.6.2. Rola działu zakupów w pozyskiwaniu wiedzy od dostawców 66

Rozdział 2

System zarządzania innowacjami w łańcuchu i sieci dostaw 73

2.1. Role, metody i narzędzia menedżerskie jako elementy systemu zarządzania innowacjami w łańcuchu i sieci dostaw 76

2.2. Proces innowacyjny jako elementy systemu zarządzania innowacjami 94

2.3. Pomiar wydajności innowacyjnej jako element systemu zarządzania innowacjami 100

2.4. Zarządzanie i reżynieria procesu innowacyjnego 102

2.4.1. Zarządzanie podprocesami pozyskiwania innowacyjnych rozwiązań od dostawców 104

2.4.2. Reżynieria podprocesów pozyskiwania innowacyjnych rozwiązań od dostawców 113

2.4.3. Zarządzanie międzyorganizacyjnymi projektami innowacyjnymi 114

2.4.4. Rola ICT w zarządzaniu projektami innowacyjnymi realizowanymi w kooperacji 124

Rozdział 3

Metodyka badań 131

3.1. Problem badawczy i cele badań 133

3.2. Modele badań empirycznych a modele zarządzania innowacjami 148

3.2.1. Model badań oceny dojrzałości innowacyjnej lidera 149

3.2.2. Model badań podprocesów pozyskiwania innowacyjnych rozwiązań od dostawców 160

3.2.3. Model badań oceny dojrzałości przedsiębiorstw z łańcucha dostaw i sieci dostaw 165

3.2.4. Model badań systemowego zarządzania innowacjami w łańcuchu i sieci dostaw 169

3.2.5. Model badań wydajności innowacyjnej lidera łańcucha dostaw 173

3.2.6. Model badań czynników wpływających na wydajność innowacyjną i internacjonalizację przedsiębiorstw funkcjonujących w łańcuchach oraz sieciach dostaw 175

Rozdział 4

Polityka innowacyjności międzynarodowych liderów branży motoryzacyjnej 179

4.1. Rankingi innowacyjnych firm w branży motoryzacyjnej 179

4.2. Organizacja i zarządzanie działalnością B+R w branży motoryzacyjnej 187

4.3. Ewolucja łańcuchów dostaw na rynku motoryzacyjnym a wdrożenia innowacji 195

4.4. Budowa i funkcjonowanie sieci dostaw w branży motoryzacyjnej 214

4.5. Procesy pozyskiwania innowacyjnych rozwiązań w branży motoryzacyjnej 227

Rozdział 5

Wieloczynnikowa, porównawcza analiza zarządzania innowacjami w łańcuchach i sieciach dostaw (przykład Toyoty, Volkswagena, FCA) 231

5.1. Porównanie działań wykonywanych na rzecz poprawy innowacyjności dostawców. Ocena dojrzałości innowacyjnej liderów łańcuchów dostaw z wykorzystaniem opracowanego modelu badawczego 233

5.2. Porównanie złożoności łańcuchów i sieci dostaw w kontekście rozwoju nowych silników samochodowych. Analiza porównawcza podprocesów pozyskiwania innowacyjnych rozwiązań od dostawców z wykorzystaniem opracowanego modelu badawczego 247

5.3. Porównanie i ocena dojrzałości innowacyjnej dostawców części silników z wykorzystaniem opracowanego modelu badawczego 259

5.4. Rozwój systemu zarządzania innowacjami w Toyocie, Volkswagena, FCA 262

5.5. Analiza porównawcza wydajności innowacyjnej Toyoty, Volkswagena, FCA z wykorzystaniem opracowanego modelu badawczego 265

5.6. Analiza czynników wpływających na wydajność innowacyjną i internacjonalizację przedsiębiorstw motoryzacyjnych z Polski, funkcjonujących w łańcuchach oraz sieciach dostaw 273

Podsumowanie i wnioski 289

Literatura 303

Spis rysunków 331

Spis table 333

Załączniki 337

Streszczenie 361

Innovation management models in the supply chains and supply networks of international automotive companies 363